

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

01.11.2023

с.Старое Дрожжаное

№ 434

«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы территориясендә һәм Иске Чүпрәле район үзәгендә юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасын раслау турында

«Юл хәрәкәте иминлеге турында» 2006 елның 10 декабрендәге 196-ФЗ номерлы Федераль законы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы, «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы муниципаль программаларын эшләү, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтижелелеген бәяләү тәртибен һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы муниципаль программаларын эшләү һәм гамәлгә ашыру буенча методик тәкъдимнәрне раслау турында» Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының 2015 елның 17 ноябрендәге 453 номерлы карары нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ**:

1. «2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы территориясендә һәм Иске Чүпрәле район үзәгендә юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасын кушымта нигезендә расларга.
2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә инфраструктура үсеше буенча урынбасары Р.Р. Баһаутдиновка программа чараларын гамәлгә ашыруны тәмин итәргә.
3. Әлеге карар аңа кул куйган вакыттан үз көченә керә.
4. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга.

Башкарма комитет
Житәкчесе

Р.И. Мөхәммәтжанов

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы
Башкарма комитетының
2023 елның
"01" ноябрь
434 номерлы карары белән
расланган

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы территориясендә һәм Иске Чүпрәле район үзәгендә юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасын раслау турында
Муниципаль заказчы	Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты.
Программаның төп эшләүчеләре	Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе, Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының шәһәр төзелеше һәм архитектура бүлеге, Чүпрәле муниципаль районы ЮХИДИ бүлекчәсе, Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге, Чүпрәле муниципаль районы буенча Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы идарәсе, «Чүпрәле үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, «Татавтодор» АЖенең Буа филиалының «Чүпрәле» ДРСУ, «Фламинго» ЖЧЖ, «ДАНАДИС» ЖЧЖ белгечләре, Татарстан Республикасы Иске Чүпрәле авыл жирлеге Башкарма комитеты.
Программаның максаты һәм бурычлары	Программаның максатлары булып: - 2023 елга карата юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булган кешеләр санын 2 тапкыр киметү; - зыян күрүчеләр белән юл-транспорт һәлакәтләре санын киметү. Программаның бурычлары булып: - юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тәртибен киметү; - транспорт чаралары йөртүчеләрен эзерләү һәм аларны юл хәрәкәтендә катнашуга кертү системасын үстерү; - балалар юл-транспорт травматизмын киметү; Транспорт һәм жәяүлеләр хәрәкәтен оештыруны камилләштерү; - юл-транспорт һәлакәте урынына тиешле хезмәтләрнең килү вакытын кыскарту, юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күргән кешеләргә ярдәм күрсәтү буенча аларның эшчәнлегенә нәтижелелеген арттыру;

	<ul style="list-style-type: none"> - транспорт чараларының куркынычсызлык дәрәжәсен күтәрү; - төбәк һәм жирле идарә дәрәжәләрендә юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү өлкәсендә дәүләт идарәсе системасының нәтижәлелеген арттыру; - юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү өлкәсендә Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә хокукый нигезләрен камилләштерү, күрсәтелгән өлкәдә ижтимагый мөнәсәбәтләр регламентациясендә житешсезлекләре һәм каршылыкларны бетерү.
<p>Иң мөһим максатчан күрсәткечләр һәм индикаторлар</p>	<p><u>Программаның иң мөһим күрсәткечләре булып:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булганнарның санын киметү; - зыян күрүчеләр белән юл-транспорт һәлакәтләре санын киметү. <p><u>Программаның иң мөһим индикаторлары булып:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - транспорт куркынычын киметү (юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган кешеләр саны 10 мең транспорт чарасына); - социаль куркынычның кимүе (юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган кешеләр саны 100 мең кешегә); - нәтижәләренә авырлыгы кимү (юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган кешеләрнең саны 100 кешегә); - юл-транспорт һәлакәтләре концентрациясе урыннары санын киметү; - транспорт чарасы белән идарә итү стажы 3 елдан артмаган йөртүчеләр катнашында юл-транспорт һәлакәтләре санын киметү; - юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә үз саксызлыгы аркасында зыян күргән балалар санын киметү.
<p>Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары</p>	<p>Программа 2024-2026 елга исәпләнгән һәм 3 этапта гамәлгә ашырыла</p>
<p>Ярдәмче программаларның һәм төп чараларның үтәлешен оештыру өчен җаваплы</p>	<p>Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Башкарма комитеты, Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе, Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге, Чүпрәле муниципаль районы буенча Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы идарәсе, «Татавтодор» АЖнең Буа филиалы «Чүпрәле» ДРСУ, районның авыл жирлекләре Башкарма комитетлары, Чүпрәле муниципаль районы ЮХИДИ</p>

	идарәсе, «Чүпрәле үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, район предприятиеләре һәм оешмалары белгечләре.
Финанслау күләме һәм чыганаclarы	Программаны финанслау чыганаclarы: Жирле бюджет акчалары (ЖБтан программаны финанслау фаразлау характерын кертә һәм өстәмә керем алу хисабына ел дәвамында төзәтеләчәк) – <u>5151,00</u> мең сум, шуларның 2024 елга <u>1645,00</u> мең сум, 2025 елга <u>1705,00</u> мең сум, 2026 елга <u>1765,00</u> мең сум. Татарстан Республикасы акчалары – <u>363000,00</u> мең сум, шуларның 2024 елга 119000,00 мең сум, 2025 елга 121000,00 мең сум, 2026 елга 123000,00 мең сум. Муниципаль юл фонды акчалары - 70606,80 мең сум, шуларның 2024 елга 22924,70 мең сум, 2025 елга 23480,20 мең сум, 2026 елга 24201,90 мең сум.
Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы	Программа чараларының үтәлешен контрольдә тотуны Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү буенча комиссиясе башкара. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының шәһәр төзелеше һәм архитектура бүлегә агымдагы контрольне һәм эшне оештыруны гамәлгә ашыра.

1 нче бүлек. Проблеманың эчтәлегә һәм аны программа ысулы белән хәл итү кирәклеген нигезләү

2023 елда 9 ай эчендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы территориясендә 3 юл-транспорт һәлакәте теркәлгән, шуларда 2 кеше һәлак булган һәм 1 кеше яраланган.

2020 елда Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Башкарма комитеты тарафыннан «2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы территориясендә юл хәрәкәте иминлеген арттыру» максатчан программасы расланды. 1 нче таблицада китерелгән мәгълүматлар нигезендә, күрсәтелгән Программаны гамәлгә ашыру нәтижәләре турында 2022 ел һәм 2023 елның 9 ае нәтижәләрен чагыштырып бәяләргә мөмкин.

Таблица № 1

2022-2023 елларда Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы буенча аварияләр күрсәткечләре

№ п/п	Күрсәткечләр	2022 ел	30.09.2023 ел	К АППГ%
1	2	4	5	7
1.	Барлыгы юл-транспорт һәлакәтләре	7	3	-4
	вафат булды	3	2	-1

	яраланган	7	1	-6
2.	Алардан машина йөртүчеләр гаебе белән:			
	Барлығы юл-транспорт һәлакәтләре	7	3	-4
	вафат булды	3	2	-1
	яраланган	7	1	-6
	Шул исәптән:			
3.	Н/С ДТП	3	1	-2
	вафат булды	2	1	-1
	яраланган	2	0	-2
4.	Тиз. Юл-транспорт һәлакәтләре	0	0	-
	вафат булды	0	0	-
	яраланган	0	0	-
5.	Юл-транспорт һәлакәтен узып китү	1	0	-
	вафат булды	0	0	-
	яраланган	1	0	-
6.	Жәяүлеләр гаебе белән			
	Барлығы юл-транспорт һәлакәтләре	0	0	-
	вафат булды	0	0	-
	яраланган	0	0	-
7.	Балалар катнашында			
	Барлығы юл-транспорт һәлакәтләре	0	0	-
	вафат булды	0	0	-
	яраланган	0	0	-
8.	Башка			
	Барлығы юл-транспорт һәлакәтләре	0	0	-
	вафат булды	0	0	-
	яраланган	0	0	-

Юл-транспорт һәлакәтләренең төп сәбәпләре булып:

Чүпрәле муниципаль районы юллары буенча баручы транзит транспорты агымының да, муниципаль берәмлектә теркәлгән автотранспорт чараларының да өзлексез артуы;

- юл хәрәкәте иминлеге өлкәсендәге нормаларны һәм кагыйдәләргә санга сукмауда чагыла торган йөртүчеләрнең дисциплинасы түбән булу (аек булмаган хәлдә автомобиль белән идарә итү, тизйөрешле режимны һәм маневрлау кагыйдәләрен бозу);

- мәктәпкәчә һәм мәктәп балаларының юл хәрәкәтендә катнашуга эзерлегә житәрлек дәрәжәдә булмау, юл йөрү кагыйдәләрен белмәү, өлкәннәрнең (ата-

аналарның да, укытучыларның да) юл хәрәкәте иминлеге проблемаларына житәрлек дәрәжәдә игътибар итмәве.

2024-2026 елларга эшләнгән программа юл хәрәкәтендә катнашучыларның, беренче чиратта, балаларның хокукый аңын күтәрүгә һәм аларның куркыныч тәртибен булдырмауга юнәлтелгән чараларны гамәлгә ашыруга басым ясы.

Закон буйсынуындагы тәртипнең тотрыклы стереотипларын формалаштыру максатында юл хәрәкәтендә катнашучыларга дәүләт һәм ижтимагый йогынты ясау тиешле дәрәжәдә гамәлгә ашырылмый. Вәзгыять гомуми хокукый нигилизм, юл-транспорт һәлакәтләренә мөмкин булган нәтижәләренә битараф мөнәсәбәт, юл хәрәкәте катнашучыларының барлыкка килү сәбәпләрен адекват аңлавы булмау белән катлаулана. Халыкка массакуләм мәгълүмат чаралары ярдәмендә профилактик йогынты ясарга кирәк.

Шулай итеп, программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру зарурлыгы түбәндәгеләргә бәйле:

- проблеманың социаль-икътисади кискенлеге;
- проблеманың тармакара һәм ведомствоара характеры;
- конкурс нигезендә сайлап алынган дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларның проблемаларын хәл итүгә жәлеп итү зарурлыгы.

2 нче бүлек. Программаны гамәлгә ашыруның максаты, бурычлары, вакыты һәм этаплары

Программаның максаты-Чүпрәле муниципаль районы юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар санын киметү һәм гражданның юл хәрәкәтенә куркынычсыз шартларына законлы хокукларын тәмин итү.

Максатка ирешү өчен түбәндәге мәсьәләләргә хәл итү кирәк:

- юл-транспорт һәлакәтендә зыян күрүчеләргә медицина ярдәмен оештыруны камилләштерү;
- машина йөртүчеләрнең һәм жәяүлеләрнең юл хәрәкәте куркынычсызлыгы таләпләрен үтәвен контрольдә тоту сыйфатын яхшырту;
- юл хәрәкәте өлкәсендә хокук бозуларга тискәре мөнәсәбәт формалаштыру максатларында халыкка мәгълүмати йогынты системасын үстерү;
- балалар һәм яшүсмерләргә юл хәрәкәте кагыйдәләренә өйрәтү, балаларның юл хәрәкәтендә куркынычсыз катнашуын тәмин итү;
- транспорт чаралары йөртүчеләрен әзерләүне камилләштерү;
- транспорт чаралары һәм жәяүлеләр хәрәкәтен оештыру системасын үстерү һәм юл шартларының куркынычсызлыгын арттыру.

Программаны гамәлгә ашыру 2024-2026 елларга исәпләнгән һәм өч этапта башкарылачак.

Программаның төп чараларын башкаручылар

- *юл-транспорт һәлакәтендә зыян күрүчеләргә медицина ярдәмен оештыруны камилләштерү;*

Юл-транспорт һәлакәтендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтү һәм диагностика сыйфатын яхшырту өчен стационарларның матди-техник жиһазлануын шактый яхшырту күздә тотыла.

Юл хэрэкәтендә катнашучы балаларның - хокукий аңны күтәрү һәм аларның куркыныч тотышын кисәтү

Әлеге юнәлеш кысаларында юл хэрэкәтендә катнашучыларның иң якланмаган категориясе юлларында - балаларда куркынычсыз тәртип күнекмәләрен ныгытуга юнәлтелгән чараларны гамәлгә ашыру күздә тотыла. Балалар катнашындагы юл-транспорт һәлакәтләрен булдырмас өчен, юлларда юл хэрэкәте иминлеге нигезләрен өйрәнү буенча укыту-методик класслар, автошәһәрчәкләр төзү һәм жиһазлары, шулай ук юл хэрэкәтен оештыруның техник чаралары белән жиһазландырылган гамәли дәрәсләр өчен майданчыклар булдыру юлы белән, юлларда үз-үзенә хәвефсез тоту кагыйдәләрен өйрәтү буенча балалар һәм яшүсмерләр белән эшнә көчәйтәргә кирәк. Мәктәп укучылары белән төрле чаралар үткәрү планлаштырыла, Мәсәлән, яшь юл хэрэкәте инспекторларының (алга таба – ЮИД) слеты һәм профильле сменасы, «Без куркынычсыз юл өчен» фото-видео-конкурс, яшь велосипедчылар ярышлары «Куркынычсыз тәгәрмәч».

Ятим балаларны һәм инвалид балаларны уңышлы социализацияләү өчен хәзерге жәмгыятьтә программаның барлык чаралары Чүпрәле муниципаль районының гомуми белем бирү учреждениеләрендә генә түгел, ә ятим балалар һәм ата-ана каравыннан мәхрүм калган балалар өчен дәүләт белем бирү учреждениеләрендә уздыру өчен планлаштырылган.

машина йөртүчеләрнең һәм жәяүлеләрнең имин юл хэрэкәте таләпләрен үтәвен контрольдә тоту сыйфатын арттыру

Хәзерге вакытта ЮХИДИ коралланышында булган оператив-техник чаралар юл хэрэкәте иминлеген тулысынча тикшереп торы өчен житәрлек түгел.

Юл хэрэкәте өлкәсендә хокук бозуларга карата тискәре мөнәсәбәт формалаштыру максатларында халыкка мәгълүмати йогынты ясау системасын үстерү

Әлеге юнәлеш кысаларында юл хэрэкәте кагыйдәләрен бозучыларга халыкның тискәре мөнәсәбәтен формалаштырырга һәм еш кына юлда авария хәлләрен тудырырга тиешле чаралар планлаштырыла: профилактик әңгәмәләр, «Туган як» газетасында һәм «Туган як» сайтында юл хэрэкәте иминлеге проблемалары буенча тематик мәкаләләр.

Транспорт чараларының һәм жәяүлеләрнең хэрэкәтен оештыру системасын үстерү һәм юл шартларының куркынычсызлыгын арттыру

Региональ һәм муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларының, шул исәптән даими автобус маршрутлары уза торган автомобиль юлларының күпчелек өлеше норматив таләпләргә туры килми; юлларның аерым участкаларын карап тоту бик түбән дәрәжәдә. Барлык торақ пунктларда да автомобиль юллары тукталыш майданчыклары, юл хэрэкәтен оештыруның техник чаралары (юл билгеләре, горизонталь юл билгеләре, коймалар, тротуарлар, яктырту һ.б.) белән жиһазландырылмаган.

Урам-юл чөлтәрен үткәрү мөмкинлеген арттыру һәм Иске Чүпрәле авылында машина кую өчен житәрлек урыннар булдыру буенча эшләр башкару зарур. Бу юнәлештә программа чараларны гамәлгә ашыруны планлаштыра.

Түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру карала:

1) торак пунктларның урам-юл челтәрен (бигрәк тә жәяүлеләр үтү урыннарында, автобус тукталышларында, балалар бакчаларында, мәктәпләрдә, уку йортларында, гражданнар күпләп жыела торган урыннарда)яктырту;

2) төбәк әһәмиятендәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын яктырту:

«Казан - Ульяновск» - Борындык станциясенә ПК 0+000 - ПК 1+500 торак пункттында (29.04.2023 машина авышу нәтижәсендә йөртүче һәлак булган). Автомобиль юлының әлегә участогында тимер юл аша чыгу һәм жәяүлеләр өчен чыгу юлы бар;

«Иске Чүпрәле - Татар Шатрашаны» - ПК 15+000 - ПК 15+600 (Түбән Чәке торак пункттына кергәндә текә борылыш һәм жәяүлеләр өчен кичү);

- «Иске Чүпрәле - Татар Шатрашаны» - ПК 18+000 - ПК 18+500 (Түбән Чәке авылындагы күпергә кергәндә текә борылыш);

«Иске Чүпрәле - Татар Шатрашаны» - ПК 19+400 - ПК 20+400 400 (03.08.2022 ике кеше үлем белән тәмамланган фажигә);

«Иске Чүпрәле - Татар Шатрашаны» ПК 23+400 - ПК 23+800 (Татар Шатрашаны торак пункттында кискен борылыш).

3) хәрәкәт маршрутлары буенча автобус тукталышларын кәкре радиусларны үтәп, яктырту һәм жәяүлеләр үтүләре белән хәрәкәт полосасыннан ким булмаган киңлектәге керү кесәләре белән жиһазландыру; соңгы тукталышларда борылыш божраларын жиһазлау;

4) нормативлар таләпләренә туры китереп автомобиль юлларын барьерлы коймалар белән жиһазландыру;

5) Техник, Төзүчеләр урамнарында һәм МСО чатында жәяүлеләр өчен тротуарлар төзү һәм төзекләндерү.

6) Техника, Дзержинский, Мәктәп, Октябрьнең 50 еллыгы урамнарында өстәмә жир кишәрлекләре бүлеп бирү мөмкинлеген арттыру өчен торак пунктларның урам-юл челтәрендә парковканың өстәмә урыннарын төзекләндерү (1 нче кушымта, 2 п.);

7) янәшәдәге мәгариф учреждениеләрендә яңа жир өсте жәяүлеләре кичүләрен (транспорт һәм торак комплексларын төзүгә һәм файдалануга кертүгә бәйле рәвештә транспорт һәм жәяүлеләр хәрәкәтенә перспектив интенсивлыгына бәйле рәвештә һәр 250-300 метр саен нормативлар таләпләре нигезендә) төзү, Ш.Мөдәрис, Газ, Төзүчеләр һәм Мәктәп урамнары чатында һәм «Мәктәп урамы буенча буа» объекты янында жәяүлеләр киртәсен урнаштыру (1 нче кушымта, 3 п.);

8) Яңа Чокалы, Зур Чынлы, Городище торак пунктларында күперләр, ясалма корымалар һәм торбалар төзү һәм ремонтлау(1 нче кушымта, 4 п.);

9) Иске Чүпрәле авылында юл хәрәкәтен оештыру проектлары нигезендә юл хәрәкәтен оештыруның заманча техник чараларын (юл билгеләре һ.б.) яңарту, шулай ук куллану;

10) Тукай, Октябрьнең 50 еллыгы, Газ, Мәктәп, Ш. Мөдәрис, А. Абязова, Низамутдинова, Химиклар урамнары буенча фәнни карашны кулланып, урам-юл челтәренә үткәрү сәләтен арттыру өчен юл хәрәкәтен оештыру проектларын эшләү (1 нче кушымта, 5 п.);

11) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының торак пунктларында асфальт-бетон өслекле юл-урам челтәрен ремонтлау һәм гамәлдәге юл-урам челтәрен ремонтлау (1 нче кушымта 9,10 п);

12) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының гомуми файдаланудагы региональ һәм жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының чокырларын ремонтлау (1 нче кушымта, 6,7 п);

13) 10 елдан артык булган(1 нче кушымта, 11 п.) автобус паркларын янарту.

14) юлларны яктыртуга заманча техник чаралар куллану (автомобиль трассалары) һәм юл билгеләре кую.

3 нче бүлек. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Программа чараларын финанслау республика, муниципаль һәм бюджеттан тыш акчалар хисабына башкарылачак. Финанслауның гомуми күләме 438721,80 мең сум.

Юл хәрәкәтендә катнашучы балаларның - хокук аңын күтәрү һәм аларның куркыныч тотышын кисәтү

Белем бирү учреждениеләрен (юл хәрәкәте кагыйдәләре буенча почмаклар, тренажерлар, компьютер программалары) заманча жиһазлар һәм уку-уку чаралары белән баепу;

Урамнарда һәм юлларда куркынычсыз тәртип өйрәтү буенча программалар, уку-методик материаллар, басма һәм электрон уку-уку һәм фәнни ярдәмлекләр комплексы белем бирү һәм мәктәпкәчә учреждениеләр өчен мөстәкыйль эшләү;

Иске Чүпрәле авылында 1нче Иске Чүпрәле балалар бакчасы өчен балалар автошәһәрчеге төзү.

Балалар автошәһәрчеген тиешле техник чаралар һәм фәнни-методик материаллар белән тәэмин итү.

Балалар автошәһәрчеге нигезендә юл хәрәкәте иминлеге нигезләрен өйрәнү буенча уку-методик үзәкләр оештыру;

Район смотры - юл хәрәкәте иминлеген пропагандалау эшен иң яхшы куючы "Балачак куркынычсызлыгы" бәйгесе үткәрү.

Балалар автошәһәрчеген яктылык кайтаручы значоклар һәм калканнар белән тәэмин итү (әлеге чараларны куллануны оештыру).

Юл хәрәкәте өлкәсендә хокук бозуларга карата тискәре мөнәсәбәт формалаштыру, юл хәрәкәтенә контрольне көчәйтү максатларында халыкка мәгълүмати йогынты ясау системасын үстерү

Төрле яшь категорияләрендә юл хәрәкәтендә катнашучылар өчен уку-методик һәм күрсәтмә эсбаплар булдыру һәм тарату.

Басма массакүләм мәгълүмат чараларында юл хәрәкәте иминлеге буенча проблемалы мәсьәләләрне системалы рәвештә яктырту өчен махсус тематик рубрикалар оештыру;

Урам-юл челтәрендә үз-үзеңне куркынычсыз тоту күнекмәләрен уен рәвешендә формалаштырырга мөмкинлек бирә торган мәктәпкәчә мөғариф учреждениеләре өчен жиһазлар сатып алу;

Мәктәпкәчә яшътәге балалар һәм башлангыч сыйныф укучылары арасында яктылык кайтару жайланмаларын әзерләү һәм тарату;

Жәяүлеләр өчен, шул исәптән жәяүлеләр өчен кичүләр зонасында торақ пунктларның урам-юл челтәре участкаларын төзекләндерү;

Көйләнмәгән жәяүлеләр үтүләрен яктырту, ясалма юл тигезсезлекләре, эчке яктырту һәм светодиодлы индикацияле юл билгеләре, Г-образлы терәкләр, юл билгеләре, шул исәптән берәмлек формалар һәм төсле юл япмалары, яктылык кайтаргычлар һәм индикаторлар, шулай ук өстәмә яктырту жайланмалары һәм башка элементлар белән жиһазландыру, юл хәрәкәте куркынычсызлыгын арттыру;

Урам-юл челтәре участкаларын барьер киртәләре, шул исәптән хәрәкәтнен каршы юнәлешләрен аерып тора торган киртәләр белән төзекләндерү;

Юл-транспорт һәлакәтләренең нәтижеләрен бетерү өчен жәлеп ителә торган ашыгыч хезмәтләргә үзара хәбәр итү механизмын булдыру, оештыру һәм техник чараларны гамәлгә ашыру;

Транспорт чаралары йөртүчеләрен әзерләүне камилләштерү.

Ел саен район транспорт чаралары йөртүчеләренең һөнәри остальгы конкурсын үткәрүне оештыру.

4 нче бүлек. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны гамәлгә ашыру белән идарә итүне заказчы программаның координаторы башкара.

Программаның үтәләше өчен җаваплылыкны тулаем Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү комиссиясе, программаның аерым чараларын үтәү өчен җаваплылык Чүпрәле муниципаль районы башкарма комитеты мөғариф бүлегенә, Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Чүпрәле муниципаль районы буенча идарәсе белгечләренә, «Татавтодор» АЖенең Буа филиалы «Чүпрәле» ДРСУсына, районның авыл жирлекләре Башкарма комитетларына, Чүпрәле районы ЮХИДИ бүлекчәсенә, «Чүпрәле үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, «НАДИС» ЖЧЖ, «Фламинго» ЖЧЖ, район предприятиеләре һәм оешмалары белгечләренә йөкләнә.

Чараларны финанслау республика, муниципаль һәм муниципаль юл фонды акчалары хисабына башкарыла.

Программаның үтәләшен тикшереп торуну Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү комиссиясе башкара.

5 нче бүлек. Программаны гамәлгә ашыруның социаль-икътисадый нәтижеләлеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижеләлеге программа күрсәткечләренә ирешү дәрәжәсе белән билгеләнә.

Юл хәрәкәтендә катнашучыларның хокукый аңын күтәрүгә һәм куркыныч тәртибен кисәтүгә, транспорт чаралары һәм жәяүлеләр хәрәкәтен оештыруны камилләштерүгә, юл-транспорт һәлакәтендә зыян күргән затларга ярдәм күрсәтү

системасын үстерүгә юнәлдерелгән программа чаралары юл-транспорт һәлакәтендә һәлак булган затлар санын киметүгә йогынты ясый.

«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында һәм Иске Чүпрәле район үзәгендә юл хәрәкәте куркынычсызлыгын арттыру» комплекслы максатчан программасы чаралары исемлеге һәм чараларны, шул исәптән 2025-2026 елларга планлаштырылган чараларны финанслау күләме кушымтада бәян ителде.

1 нче кушымта

№ п/ п	Чараның исеме	Саны	Гамәлгә ашыру вакыты ашыру вакыты.	Чараларны финанслау күләме, мең сум.			Бюджет (РТ,МБ, ВБ,РФ)
				2024 ел.	2025 ел.	2026 ел.	
1	Өстәмә яктырту төзү	3	2024-2026	15000,00	16000,00	17000,00	ТР
2	Машина кую урыннары төзү	3	2024-2026	1000,00	1000,00	1000,00	МБ
3	Ясалма юл тигезсезлекләре һәм юл тамгалары белән жәяүле кичүләргә төзекләндерү	12	2024-2026	3200,00	3300,00	3400,00	МДФ
4	Күперләр төзү һәм ремонтлау	6	2024-2026	50000,00	50000,00	50000,00	ТР
5	Юл хәрәкәтен оештыру проектын эшләү	8 (урам)	2024-2026	45,00	45,00	45,00	МБ
6	Чүпрәле районында юлларны карап тоту һәм чокырларны ремонтлау	-	2024-2026	15000,00	16000,00	17000,00	ТР
7	Юллардагы чокырларны ремонтлау	-	2024-2026	200,00	210,00	220,00	МБ
8	Торак пунктларда билгеләр кую	-	2024-2026	350,00	400,00	450,00	МБ
9	Торак пунктлар (ЩПС) ДУС ремонтлау	-	2024-2026	20000,00	20000,00	20000,00	ТР
10	Торак пунктлар асфальт бетон белән капланган булган ДУС ны ремонтлау	-	2024-2026	15000,00	15000,00	15000,00	ТР
11	Торак пунктларда ДУС норматив хәлгә китерү	-	2024-2026	19724,70	20180,20	20801,90	МДФ
12	10 елдан күбрәк булган автобус паркларын яңарту	6	2024-2026	4000,00	4000,00	4000,00	ТР
13	Мәктәпкәчә һәм мәктәп яшендәге балаларны юл хәрәкәтендә катнашуга әзерләү чараларын профилактикалау.	-	2024-2026	50,00	50,00	50,00	МБ
БАРЛЫГЫ:				119000,00	121000,00	123000,00	ТР
				1645,00	1705,00	1765,00	МБ
				22924,70	23480,20	24201,90	МДФ
БАРЛЫГЫ:				143569,70	146185,20	148966,90	

Эшләр идарәчесе:

Валд

Д.Р. Сабирзянова